

© LIBAU

NIEUWE ENTREE SUPERMARKT KERKSTRAAT MUNTENDAM

© LIBAU

TUSSENKLAPPEN MUNTENDAM

© LIBAU

REIGER MUNTENDAM

© LIBAU

WAARDENKAART ARCHEOLOGIE EN CULTUURHISTORIE MENTERWOLDE

© LIBAU

REIGER MUNTENDAM

© VAN MANEN EN ZWART

IMPRESSIE DE METERNE MUNTENDAM

© LIBAU

MAATWERK MUNTENDAM

© LIBAU

TRANSPORTBEDRIJF WEG DER VERENIGDE NATIES ZUIDBROEK

Menterwolde: cijfers & resultaten

Libau verzorgde de advisering op het gebied van welstand, monumenten en cultureel erfgoed van de gemeente Menterwolde en adviseerde op projectbasis over ruimtelijke vraagstukken. Deze kaart geeft een beeld van onze inzet in 2017, volgend jaar zetten wij de gemeente Midden-Groningen op de kaart.

MAATWERKTRAJECT MUNTENDAM

Het plan voor de bouw van een woning met een grote paardenstal op de locatie van een voormalige vuilstort in Muntendam leidde tot het verzoek aan Libau om een maatwerktraject. Het resultaat is een plan waarin de beplanting die de kavel omzoomt een helder ruimtelijk kader vormt. Deze bomenrand wordt naar de weg opener gemaakt zodat de woning vanaf die weg zichtbaar is en daar ook uitzicht op heeft. De woning biedt bovendien zicht op de springbak en de trainingshal met geschakelde paardenstallen. Een lage haag vormt de erfscheiding en loopt langs de nieuwe toegangsweg tussen de bomen door.

INVENTARISATIE ARCHEOLOGIE & CULTUURHISTORIE

Libau inventariseerde in opdracht van de gemeente de archeologische, cultuurlandschappelijke en historisch-geografische waarden van het grondgebied van Menterwolde. Deze inventarisatie was nodig om voor de nieuwe fusiegemeente Midden-Groningen een zorgvuldig en eenduidig beleid te kunnen maken ter bescherming van archeologische en cultuurhistorische waarden. De werkzaamheden bestonden uit het

uitvoeren van een bureaustudie naar de landschaps- en bewonings-geschiedenis, het inventariseren van de archeologische (verwachtings)waarden en het inventariseren van de cultuurlandschappelijke en historisch-geografische waarden. Dit heeft geleid tot een kaart waarop de geïnventariseerde waarden zijn weergegeven en een beknopte rapportage over de landschaps- en bewoningsgeschiedenis.

ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK MUNTENDAM

Het plan voor de renovatie en uitbreiding van De Menterne leidde tot het verzoek aan Libau om de archeologische waarden in beeld te brengen. De wat hogere en voldoende droge gebieden rondom Muntendam waren in de steentijd geschikt voor bewoning door jager-verzamelaars en in latere tijden behoorde dit perceel tot de landbouwgoederen van het Grijs Monnikenklooster in Baamsom. In de 19de eeuw werd de locatie bebouwd met een woning en later ook met een school. Deze bouwwerkzaamheden hebben de ondergrond waarschijnlijk zodanig verstoord dat het niet reëel is om hier nog intacte archeologische resten te verwachten. Wat tijdens de bouwwerkzaamheden wel gevonden werd, zijn de gemetselde bogen van de in 1882 gebouwde Bovenwagschool. Libau heeft de vondst van de funderingsresten gemeld in de archeologische database ARCHIS.

IN CIJFERS

Bouwplannen: 42 behandelingen, waarvan 11 strijdig maar in het algemeen met aanwijsbare

mogelijkheden om de bezwaren te kunnen ondervangen.
Archeologische adviezen: 6
Maatwerkgesprekken: 2

WELSTANDSCOMMISSIE

De rayonarchitect van Libau bezoekt uw gemeente in principe één keer per 14 dagen. De **kleine commissie** vergadert over het algemeen eens per 2 weken. Deze commissie bestaat uit ten minste twee rayonarchitecten van Libau die gemandateerd zijn door de grote welstandscmissie. De **grote welstandscmissie** vergadert eens per veertien dagen. De commissie was in de gemeente Menterwolde in 2017 als volgt samengesteld:

- H.H. Assies, voorzitter
- A. van der Tuuk, voorzitter
- ir. P.IJ. Ziel, stedenbouwkundige
- ir. S.N. Schram, stedenbouwkundige
- A.W. Vogelzang, MArch, architect
- ing. T. Mars, architect
- D.J. van Wieren, MArch, architect
- ing. M. Hendriks, rayonarchitect

MONUMENTENCOMMISSIE

De monumentencommissie vergadert eens per 4 weken en was in de gemeente Menterwolde in 2017 als volgt samengesteld:

- drs. ir. K.F. Geijzendorffer, voorzitter
- ir. S. van Seijen, restauratiearchitect
- drs. G. P. Karstkarel, architectuurhistoricus
- ing. T. Bouman, architect
- ing. J.M. Verkerk, bouwhistoricus
- ir. J.R. Pama, extern adviseur aardbevingsbestendig ontwerpen
- ir. A. de Groot, restauratiearchitect (extern adviseur)
- drs. M.S. Verweij, adviseur architectuurhistorie, toehoorder RCE
- drs. H.D. Waterbolk, secretaris

UITGELICHT

WELSTANDSADVIEZEN

- De architect van het ontwerp voor de renovatie en uitbreiding van De Menterne hield hierin alvast rekening met de bouw van een school op de plaats van het gemeentehuis. Dit leidde tot een meer transparante en expressieve uitstraling van alle gevels. De commissie was positief over het ontwerp, maar vroeg wel aandacht voor de terreininrichting

aan de zuidzijde.

- Het plan voor de bouw van een bedrijfsverzamelgebouw op de Gouden Driehoek leidde tot het advies om de kavel te verruimen. Dit maakte het niet alleen mogelijk om het gebouw anders te situeren, maar ook om daarmee de bij dit soort functies gebruikelijke opslag zoveel mogelijk uit beeld te houden. Aanpassing van de kopgevel leidde

tot een meer markante uitstraling van het geheel.

- Het remmingwerk bij de Zuidbroeksterbrug was ontoereikend voor moderne schepen en moest daarom worden verlengd en verhoogd. De commissie vond het jammer dat dit deels ten koste gaat van het grotendeels historische bebouwingsbeeld bij de brug.

SPORTHAL DE METERNE MUNTENDAM

REMMINGWERK ZUIDBROEK